

Regionens revisorer

**För kännedom:**

Regionfullmäktige

**Regionstyrelsen****Granskning av arbetet med psykisk ohälsa hos äldre**

PwC har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Norrbotten genomfört en granskning av arbetet med psykisk ohälsa hos äldre. Granskningens syfte har varit att bedöma om regionstyrelsen har säkerställt en ändamålsenlig verksamhet avseende äldre som lider av psykisk ohälsa, samt om den interna kontrollen i sammanhanget är tillräcklig. Vi har i vår granskning biträtts av sakkunniga från PwC.

Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att:

- regionstyrelsen **inte helt** säkerställer en ändamålsenlig verksamhet avseende äldre som lider av psykisk ohälsa, samt att
- regionstyrelsens interna kontroll för området **inte helt** är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning konstateras att styrelsen konkretiserat mål kopplat till hälsofrämjande och förebyggande arbete med en jämlik psykisk hälsa, dock bedöms befintliga styrmått inte ha den tydlighet som krävs för att åtgärder ska vidtas med hänsyn till de särskilda omständigheter som råder för äldre. Vad gäller roll- och ansvarsfördelning ser revisionen ett behov av att tydliggöra och förankra arbetsätt och ansvar för patienter med psykisk ohälsa inom regionen och mellan olika vårdnivåer.

I granskningen framgår även att regionstyrelsen inte bedöms säkerställa en tillräckligt systematisk verksamhetsutveckling vad gäller arbetet med psykisk ohälsa bland äldre. Revisionen bedömer dock att pågående utvecklingsarbete mot psykisk ohälsa bland vuxna bidrar till regionens verksamhetsutveckling inom området. Granskningen visar även att regionstyrelsen bör utveckla uppföljning kopplat till samordnad individuell plan (SIP) för att kunna ta ställning till om SIP upprättas till de individer som har ett behov av en sådan plan.

Vad gäller förebyggande och behandlade insatser mot vuxna 65 år och äldre visar granskningen att området kan stärkas. Den uppföljning som skett för behandlade insatser visar bl a att det förekommer stora skillnader i länet avseende samtalsbehandling kopplat till levnadsvanor. Revisionen konstaterar även att den styrning som finns inom regionen avseende psykisk ohälsa riktas till vuxna patienter generellt vilket innebär att den uppföljning som sker inte urskiljer arbetet och resultatet särskilt för målgruppen äldre. Detta bedöms påverka styrelsens möjlighet att följa upp området i tillräcklig grad.

De granskningsiakttagelser och resultat som ligger till grund för vår bedömning redovisas i bifogad revisionsrapport.

För att utveckla granskningsområdet lämnas följande **rekommendationer**:

- att regionstyrelsen säkerställer att befintlig styrning på ett tydligt sätt fångar gruppen äldre och deras särskilda behov vad gäller psykisk ohälsa.

Regionens revisorer

- att regionstyrelsen säkerställer att dokumenterad roll- och ansvarsfördelning vad gäller vård av psykisk ohälsa för vuxna/äldre är förankrad i organisationen och i samverkan med kommunerna.
- att regionstyrelsen säkerställer systematisk verksamhetsutveckling för området och att ledningssystemets olika delar utvecklas/är uppdaterade samt implementerade i vårdverksamheterna.
- att regionstyrelsen skapar strukturer som möjliggör uppföljning och analys för att säkerställa att det upprättas samordnad individuell plan för de individer som har ett behov av, och själva godkänner, upprättande av en plan.

I sammanhanget vill revisionen även lyfta att det i tidigare revisionsinsatser (Styrning av primärvården avseende psykisk ohälsa, år 2020 samt Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete, år 2020) påpekats liknande brister avseende primärvårdens uppdrag gällande psykisk ohälsa samt gällande utveckling och implementering av det systematiska kvalitetsarbetet i regionen. Revisionen ser det som väsentligt att de åtgärder som regionstyrelsen utifrån tidigare revisionsgranskningar fattat beslut om (se beslut 2020-02-03 § 25 respektive 2022-09-14 § 169) samt att de rekommendationer som nu lämnas följs upp och omhändertas av regionstyrelsen.

Revisorerna överlämnar härmed granskningen för kännedom och yttrande från regionstyrelsen senast 2023-04-05.

För Region Norrbottens revisorer



Birgitta Persson  
Revisionens ordförande



Robert Edin  
Förtroendevald revisor

Bilaga: Revisionsrapport "Granskning av arbetet med psykisk ohälsa hos äldre", PwC, november 2022.